

צווח ריש לקיש ויצאה והיתה - *Reish Lokish screamed; V'Yotzoh V'Hoyso*

Overview

נערה המאורסה maintains that just as by גירושין the father can receive her, the same applies by קידושין that a נערה המאורסה can be מקבל the קידושין (while ר' יוחנן maintains that by קידושין all agree that only the father can accept קידושין). The גמרא relates that ר"ל was shouting in the המדרש, that it says¹ ויצאה והיתה so the same rule that applies by (גירושין) ויצאה, should apply by ריש לקיש (קידושין). Our תוספות qualifies the argument of ריש לקיש.

anticipates a difficulty:

ואף על גב דאפילו ריש לקיש לא מקיש הויה ליציאה -

יציאה (גירושין) to הויה (קידושין) does not compare ר"ל even though that even in all instances; תוספות offers an example -

שהרי בקטנה היא מתגרשת אף על ידי עצמה לרבנן² אם יש לה דעת לשמור גיטה -

For by a קטנה, she can be divorced even by herself (accepting the גט) according to the רבנן, provided she has the mindset to guard her גט -

ואינה מתקדשת על ידי עצמה -

But nevertheless she cannot be מתקדשת though herself by accepting the קידושין. We see that we do not always utilize the היקש of והיתה ויצאה, so why does ר"ל insist that here (regarding a נערה accepting קידושין) we should utilize the היקש of והיתה ויצאה?!

responds:

מכל מקום יש לנו להשוותם בכל מה שנוכל מלשון ויצאה והיתה -

Nonetheless we should equate גירושין and קידושין as much as we can because of the language והיתה ויצאה, which indicates that they are similar -

אם כן אין לנו לחלק בין קידושין לגירושין בנערה³ -

Therefore we should not differentiate between קידושין and גירושין by a נערה, and just as by גירושין a נערה may accept her גט, the same should be by קידושין that the נערה may accept it -

(ויצאה והיתה of היקש) where we do not utilize the קטנה (cases of a distinguishes between the תוספות

¹ The word ויצאה refers to גירושין, while והיתה refers to קידושין. We derive various laws by קידושין and גירושין from each other through the היקש of והיתה ויצאה. regarding a divorced woman, reads; דברים (תצא) כדב,

² This follows the view of 'Tos' on תנן. See 'Thinking it over'.

³ The issue whether a נערה can or cannot be מקבל her קידושין or גירושין is not whether she has a יד (the capacity) the be מקבל, for she certainly has since she is a גדולה, the issue is (as ר' יהודה states) that the נערה can be מקבל her גט (they reject the argument of וכו' וכו'), (אין שתי ידיים וכו') the נערה can be מקבל her גט (they reject the argument of וכו' וכו'), the same rule should apply by קידושין. By a קטנה however there is the issue that she has no יד as תוספות continues.

and a נערה (where ר"ל maintains we should utilize והיתה):

דנהי נמי דמחלקין גבי קטנה היינו משום שאין לה יד לקבל קידושין⁴ -

For granted indeed that we differentiate by a קטנה between קידושין (which she cannot accept) and גירושין (which she can accept), **for that is because she has no 'hand' to accept קידושין -**

אבל לקבל גיטה יש לה יד⁵ כיון⁶ שנשאת:

But she has a 'hand' to accept her גט, since she is married already. However a נערה (who is a גדולה) should always have a יד, whether it is גירושין or קידושין, since we have the היקש of ויצאה והיתה.

Summary

(ר"ל maintains that) we always utilize the היקש of והיתה, except by a קטנה since factually she has no יד to be קידושין.

Thinking it over

קטנה ר"ל maintains that a קטנה can be מקבל her גט.⁷ Perhaps assumes that a קטנה תוספות cannot be מקבל her גט (even according to the רבנן), as רש"י maintained initially;⁸ therefore there is no question at all!⁹

---

⁴ Even if we utilize ויצאה והיתה, the fact is that a קטנה has no יד (when it comes to קידושין). We do not find anywhere that the תורה gives her the capability be accept קידושין.

⁵ All agree that a קטנה שנשאת or even if נתארכה but has no father, she can receive her גט (see מד, ב).

⁶ The words כיון שנשאת present a difficulty, for we are discussing an ארוסה here. See מהרש"א who writes that נשאת is כיון שנשאת. See מהרש"א הארוך and others for various explanations of the words נשאת. לאו דוקא.

⁷ See footnote # 2.

⁸ See ד, תנן there תוס' and רש"י מג, ב ד"ה היא.

⁹ See נחלת משה.